

Juha Myllymäki

Hallintovaliokunta

HE 3/2022 vp

**HALLITUKSEN ESITYS LAIKSI KUNTIEN TAKAUSKESKUKSESTA ANNETUN LAIN 1 JA 1 a
§:N MUUTTAMISESTA**

Suomen Kuntaliitto ry. (*jäljempänä Kuntaliitto*) lausuu mainitusta hallituksen esityksestä kunnioittaen lausuntonaan seuraavaa.

Kuntaliitto pitää hyvinvointialueiden lainanhoitokustannusten hillitsemiseksi perusteltuna kuntien takauskeskuksesta annetun lain (*jäljempänä takauskeskuslaki*) muuttamista siten, että Kuntien takauskeskus voisi myöntää takauksia Kuntarahoitus Oyj:n (*jäljempänä Kuntarahoitus*) sellaiselle varainhankinnalle, jolla rahoitetaan kuntien ja kuntayhtymien sekä sosiaalisen asuntotuotannon lisäksi hyvinvointialueita, jotka järjestävät sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palvelut vuoden 2023 alusta lukien.

Varainhankinta kohdistuisi lain muutoksen jälkeenkin sellaisten palveluiden rahoittamiseen, joiden rahoitus nykyään kuuluu Kuntarahoituksen ja Kuntien takauskeskuksen muodostaman yhteisen varainhankintajärjestelmän toimialaan. Hyvinvointialueet ovat kuntien tapaan julkisoikeudellisia organisaatioita ja niiden toiminta ei ole luonteeltaan kaupallista vaan yleishyödyllistä.

Nyt käsillä oleva lakiluonnos mahdollistaisi takausten myöntämisen Kuntarahoituksen sellaiselle varainhankinnalle, joka kohdistuisi Kuntarahoituksen hyvinvointialueille myöntämiin uusiin lainoihin. Lainsäädäntö mahdollistaa jo varainhankinnan takausten kohdistumisen esikoissairaanhoidopiireiltä ja kehitysvammaisten erityishuoltopiireiltä hyvinvointialueille siirtyviin Kuntarahoituksen myöntämiin lainoihin.

Lakiluonnos mahdollistaisi hyvinvointialueiden lainoituksen kuntien yhteisen varainhankintajärjestelmän kautta. Kuntaliitto pitää uudistuksen toteuttamisen keskeisenä edellytyksenä, että päätösvalta hyvinvointialueiden rahoituksesta ja sen ehdoista on Kuntarahoituksella ja Kuntien takauskeskuksella. Tämä edellytys toteutuu ehdotuksessa.

Esitetyssä muodossa ehdotus johtaa tilanteeseen, jossa kuntasektori kantaa viimekätisen takausvastuun myös sellaisen varainhankinnan osalta, jossa

lainat myönnetään kuntasektorin ulkopuoliselle taholle eli hyvinvointialueille. Kuntaliitto katsookin, että valtion tulisi vastata Kuntarahoituksen varainhankinnan takausvastuista sillä laskennallisella osuudella, joka vastaa Kuntarahoituksen hyvinvointialueille myöntämien lainojen suhdetta Kuntarahoituksen myöntämän lainakannan kokonaisuuteen. Tämä vastuunjaon tasapaino (symmetria) on periaatteellisesti tärkeää, vaikka takausvastuiden realisoituminen hyvinvointialueille myönnettyjen lainojen vuoksi olisikin hyvin epätodennäköistä.

Jatkossa tuleekin seurata, miten kuntien takausvastuu hyvinvointialueiden tarpeisiin tehdystä varainhankinnasta kehittyy ja ryhtyä tarvittaessa lainvalmistelutoimenpiteisiin vastuunjaon symmetrian toteuttamiseksi.

SUOMEN KUNTALIITTO